

Кримінально-правові виклики бізнесу: алгоритми захисту

Станіслав Пелюк

Партнер MORIS, адвокат

Керівник практики White-Collar Crime

Кримінально-правові виклики бізнесу під час воєнного стану:

- маркування бізнесу як «російського», активізація кримінальних проваджень щодо злочинів проти основ національної безпеки України;
- особлива лояльність слідчих суддів до сторони обвинувачення у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти основ національної безпеки України;
- розширення повноважень керівника органу прокуратури, за умови об'єктивної неможливості здійснення таких повноважень слідчим суддею (вирішення питання про привід; вирішення питання про тимчасовий доступ до речей і документів; вирішення питання про арешт майна; вирішення питання про дозвіл на проведення обшуку; вирішення питання про отримання зразків для проведення експертизи; вирішення питання про дозвіл на проведення НС(Р)Д; вирішення питання про продовження строку досудового розслідування) та фактична їх реалізація без наявних для цього підстав;
- строк досудового розслідування у фактових кримінальних провадженнях не зараховується до загального строку досудового розслідування, визначеного законом;
- можливість проведення слідчих (розшукових) дій у нічний час (з 22.00 до 06.00).

Типове кримінальне провадження СБУ/ГСУ НП України та Офісу Генерального прокурора:

- 01** Внесення відомостей до ЄРДР за фактом можливого вчинення службовими особами підприємства кримінального правопорушення, передбаченого статтею **110-2 КК України (Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України);**
- 02** Швидкий збір стороною обвинувачення мінімально-необхідних доказів про наявність зв'язків з резидентами рф/рб, про експортно-імпортні, фінансові операції підприємства з непідсанкційними суб'єктами господарювання рф/рб (відомості про корпоративну структуру підприємства, вантажно-митні декларації, виписки про рух грошових коштів по поточному рахунку, про сировину, товар на складах, готову продукцію, ін.);
- 03** Проведення обшуків, відшукування та вилучення майна, грошових коштів;
- 04** Винесення слідчим/прокурором постанови про визнання грошових коштів, рухомого/нерухомого майна підприємства, сировини, товару на складах, готової продукції речовими доказами у кримінальному провадженні;

Типове кримінальне провадження СБУ/ГСУ НП України та Офісу Генерального прокурора:

- 05** Звернення прокурором до слідчого судді з клопотанням про арешт грошових коштів, рухомого/нерухомого майна підприємства, сировини, товару на складах, готової продукції та про передачу в АРМА для здійснення заходів щодо управління ними;
- 06** Постановлення слідчим суддею ухвали про арешт майна та передачу його в АРМА для здійснення заходів щодо управління ним;
- 07** Повідомлення про підозру не здійснюється (за відсутності для цього підстав), строк досудового розслідування не включається в строк досудового розслідування;
- 08** Господарська діяльність підприємства зупинена;
- 09** Існування реального ризику втрати активів власником бізнесу.

**Типове
кримінальне
провадження
Бюро економічної
безпеки України
та Офісу
Генерального
прокурора:**

внесення відомостей до ЄРДР за фактом можливого вчинення службовими особами підприємства кримінального правопорушення, передбаченого **ст.ст. 212 (Умисне ухилення від сплати податків, що призвело до фактичного ненадходження коштів до бюджету), 209 (Легалізація коштів, одержаних злочинним шляхом) КК України** (без акту перевірки; без ППР; без узгодженого податкового зобов'язання; без податкового боргу);

залучення прокурором в якості спеціаліста фахівця Державної податкової служби України для складання висновку аналітичного дослідження/запит на створення аналітичного продукту в порядку Закону України «Про БЕБ України»;

отримання стороною обвинувачення висновку аналітичного дослідження/аналітичного продукту з умовними некатегоричними висновками про можливі порушення податкового законодавства та можливі суми несплачених податків;

залучення стороною обвинувачення судового експерта;

отримання висновку судової економічної експертизи, яким будуть підтверджені умовні некатегоричні висновки аналітичного дослідження/аналітичного продукту та зроблені умовні висновки про можливі збитки у вигляді ненадходження коштів до бюджету;

проведення обшуків, відшукання та вилучення майна, грошових коштів;

**Типове
кримінальне
провадження
Бюро економічної
безпеки України
та Офісу
Генерального
прокурора:**

здійснення повідомлення про підозру керівнику підприємства, головному бухгалтеру, іншим службовим особам підприємства у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 212, 209 КК України;

внесення до ЄРДР відомостей про юридичну особу, щодо якої можуть застосовуватися заходи кримінально-правового характеру;

застосування запобіжних заходів стосовно підозрюваних;

накладення арешту на майно підозрюваних з метою забезпечення відшкодування шкоди, конфіскації майна, як виду покарання, спеціальної конфіскації (ухвала слідчого судді про арешт майна);

накладення арешту на майно підприємства з метою забезпечення його конфіскації як заходу кримінально-правового характеру;

визнання грошових коштів, майна підприємства речовими доказами;

накладення арешту на грошові кошти, майно підприємства та передача в АРМА для здійснення заходів управління;

створення стороною обвинувачення штучних підстав для зупинення досудового розслідування;

господарська діяльність підприємства зупинена;

існування реального ризику втрати активів власником бізнесу.

**Штучна зміна
підслідності.
«зРучний»
слідчий
суддя**

**Сторона
обвинувачення
/
сторона
захисту:
«Хто господар
вдома?»**

Цитата Конфуція

«Якщо Ви подаєте приклад правильної поведінки, хто наважиться продовжувати поводитися неправильно?»

Пересічний український бізнесмен: **«Економія декілька десятків мільйонів гривень на несплаті податків не може ставити під загрозу трудовий колектив та бізнес, який будував все життя».**

Адвокат: **«Підставне кримінальне провадження та повідомлення про підозру – це змінене життя та змінений бізнес».**

Алгоритм захисту

- правоохоронна система працює – здійснення господарської діяльності з дотриманням вимог закону – запорука правової та фінансової безпеки як фізичних осіб, так і бізнесу в цілому;
- своєчасне залучення кваліфікованих фахівців в сфері безпеки, фінансів, юриспруденції для планування господарської діяльності;
- формування позитивного ділового бізнес-іміджу підприємства, особистого бренду керівника;
- проактивна позиція захисту;
- нестандартні рішення (медійний супровід, GR, ін.)

**Дякую за
увагу!**